

Çoğunluk Olmayan Etnik Toplulukların Kamu Yaşamında Bütünleşmesi Konulu TV Tartışması Raporu

9 Aralık 2008 yılı tarihinde, “Ustrumca’nın Vis tv kanalında, Çoğunluk Olmayan Etnik Toplulukların Kamu Yaşamında Bütünleşmesi” konulu TV Tartışması düzenlendi. Tartışmanın amacı, çoğunluk olmayan etnik toplulukların kamu yaşamında bütünleşmesi ile ilgili güncel durumun belirlenmesi ve onların yerel düzeyde karar alma süreçlerinde daha büyük katılım olanaklarının görüşülmesiydi.

TV tartışmasının konusu, Vis TV kanalında yayınlanan ve çoğunluk olmayan etnik toplulukların kamu yaşamında bütünleşmesinde, eğitimin en önemli etken olduğu sonucuna varılan, Ustrumca’da düzenlenen [kamu tartışmasından](#) kaynaklandı.

TV tartışmasını Vis TV kanalı gazetecisi Georgi Kalayciev yönetti, tartışmaya Zoran Uzunov (belediye eğitim müfettişi), İris Kumbaracı (“Marşal Tito”-Ustrumca ilkokulu öğretmeni), Yaşar Abdiev (“Şükrü Ramo”- Ustrumca, sivil toplum teşkilatı başkanı) ve Sofiya Makenacieva (“Marşal Tito”-Ustrumca ilkokul öğretmeni) katıldılar.

Yönetici Georgi Kalayciev, tartışmaya kısa bir giriş yaptıktan sonra, katılımcılar konu hakkında kendi tutumlarını sergilediler. Türk etnik topluluğu temsilcisi olarak İris Kumbaracı, Üsküp’te ve Ustrumca’da Türk öğrencilerinin eğitim süreçlerini kıyaslayarak, Ustrumca’da Türk öğrencilerinin eğitimine değindi. Türk etnik topluluğu eğitiminde eksiklikleri belirtirken öğrencilerin sırasızlığını, kitap eksikliğini ve kendi çocuklarının eğitimi konusunda ebeveynlerin yetersiz bilinçlenmesini öne sürdü. Diğer taraftan, ona göre, eğitim sisteminin örgütlenmesinde, Türk öğrencilerinin, birinci sınıftan daha, Makedonca dilini öğrenmeleri ve öğretmen kadrosunun yenilenmesi gereği ön plana alınmalıdır.

Zoran Uzunov, anılan bu sorunlara katılarak, etnik topluluklardan öğrencilerin 4.sınıftan 9.sınıfa kadar Makedonca dilini haftada iki ders okumalarının az olduğunu ve bu durumun aşılması konusunda çalışıldığını öne sürdü. Uzunov, bölgedeki çalışmalara değinerek Türk etni topluluğundan 63 öğrencinin okula devam etmediklerine dair ilk okullardan bilgi aldığını ve uyarılar sayesinde bu sayının yarıya indirildiğini ve bunun baskı ölçüleriyle değil, önleyici etkinliklerle elde edildiğini söyledi. Bilgilere göre, okula devam etmemenin en baştaki nedeni, sosyal durum ve ebeveynlerin ihmali. Aynı zamanda, yetersiz öğretmen kadrosu da bu durumu etkilemektedir.(öğretmen kadrosunun %30-u uygun eğitim almamıştır).

Yaşar Abdiev, Türk etnik topluluğu eğitiminin iyileşmesi konusunda sivil toplum teşkilatlarının rolünden söz ederek resmi eğitimden sokak eğitiminin daha iyi olduğunu düşünen ebeveynleri, bunun yanlış olduğunu ikna etmenin çok zor olduğunu söyledi, fakat son yıllarda ilerleme kaydedildiğini ve daha büyük sayıda öğrencinin orta eğitime kayıtlı olduklarını belirterek bunların daha büyük bölümünün Türkçe dilinde orta eğitim sınıfları olan Radoviş’te, bir bölümünün de eğitimin Makedonca dilinde yapıldığı Ustrumca’daki orta okullara yazıldıklarını belirtti.

Yaşar Abdiev’e göre, eğitimde görülen bu ilerleme, Türk öğrencilerini kitap ve okul malzemeleriyle tedarik eden “Tika” vakfının yardımlarına bağlıdır.

Sofiya Makenacieva, Ustrumca’nın “Marşal Tito” ilkokulunda görülen ilerlemeye değinerek, hemen de bütün öğrencilerin 4.sınıftan 5.sınıfa geçiş yaptıklarını söyledi. Yetkilerin, merkezi idareden yerel idareye geçmesiyle yani desantralizasyonla, ilerlemenin kaydedildiğini belirterek onun için sorun, okullardaki az sınıf sayısı ve Türkçe dilinde öğretmen kadrosunun yetersizliğidir.

Tartışmanın sonunda, bu gibi tartışmaların daha sık düzenlenmesi gereği ortaya atılarak, sadece bu şekilde açık konuşmakla sorunların daha kolay çözülebileceği kanısına varıldı. Tartışmayı, Ustrumca’da projenin yerel bürosu (“Porta”-Ustrumca süregen gelişme merkezi, önceden STT destekleme merkezi) işbirliğiyle Makedonya Açık Toplum Enstitüsü Vakfı örgütledi.

TV tartışmasının tekrarı, 10 Aralık 2008 tarihinde yayınlandı.